

Windmolens van 280 meter: goudmijn Pure Energie. Omwonenden, natuur en milieu doen er niet toe. En de initiatiefnemers? Oh, die wonen ergens anders...

door Christiaan Thomas

In de Berkelbode van 1 februari 2023 stond een als artikel vermomde advertentie, ondertekend met www.windparkpapenslagweg.nl, een website van Pure Energie. "Wie"? zegt u. Pure Energie. De strekking van de advertentie is dat er een windmolenpark komt in het buitengebied van Lochem. De tiphoogte van de eerste drie megaturbines is minstens 280 meter. Zo'n 100 meter hoger dan de Euromast en de TV-toren van Markelo en op een haar na zo hoog als de Eiffeltoren. Dit artikel is een reactie daarop.

Beleggingsclub

Pure Energie BV produceert wel duurzame energie, maar dat is voor dit bedrijven-conglomeraat slechts bijzaak. In hoofdzaak is het een beleggersclub. Onder de noemer Pure Energie Holding BV vallen meer dan 45 BV's. Grote man en enig aandeelhouder is Antonius Johannes Paulus Wispels. Deze gewiekste zakenman (geschat vermogen 30 miljoen, Tubantia 20-2-2017), begon ooit als verkoper van verzekeringen. Nu is hij eigenaar van een groot aantal windmolenparken en verhandelt hij de groene stroom die daarmee wordt opgewekt onder de merknaam Pure Energie. Een zgn. Vaststellings-overeenkomst met de fiscus maakt investeren in deze windhandel fiscaal erg aantrekkelijk.

Listige onderneming

De hele business case van Pure Energie is gebaseerd op de drogreden dat het op het vasteland net zo hard waait als op zee of in Noord-Holland. Dat is heel pertinent niet waar. Maar daar is de politiek doof voor. Volgens het jaarverslag zet Pure Energie (hierna te noemen: PE) zich al 25 jaar in om "Nederland te verduurzamen en de energietransitie te versnellen". Dat is een heel aparte manier om te zeggen dat je uit bent op een maximale winst en dat de politiek je daarbij in de meeste provincies/gemeenten geen strobreed in de weg legt. Anders gezegd: PE maakt heel listig gebruik van overheids-subsidies en ook nog eens maximaal van de huidige energiecrisis. En van het gebrek aan duidelijke en bindende regelgeving over de plaatsing van windturbines. Daar wacht heel Nederland al jaren op. Nog even en het hoeft niet meer, dan leven we op een industriële vlakte.....

Schijnheilige prietpraat: nettowinst daar gaat het om

Natuurlijk mag je als onderneming winst maken in Nederland. Maar in het geval van Pure Energie gebeurt dat zogenaamd om "bij te dragen aan energieneutraal Nederland en in dit geval om Lochem". Wat schijnheilig, het gaat gewoon om de winst! Dat het buitengebied van Lochem verziekt wordt, so what! PE draaide in 2021 een omzet van euro 98 miljoen. Netto winst 2021: 20.516.552; netto winst 2020: 5.455.815. Een winststijging van maar liefst 276%! Trots vermeldt PE in zijn jaarverslag dat het effectief slechts 2,5% aan Vennootschapsbelasting heeft betaald (nominaal tarief 25%). Knap gedaan, dat mag de belastingbetaler dan weer ophoesten.

Hoezo omwonenden, natuur en milieu? Vage normen!

Bij het brengen van de zegeningen van duurzame energie gaat PE volledig voorbij aan de belangen van natuur en milieu en – niet te vergeten – aan het welzijn en de gezondheid van de omwonenden. Waar het Pure Energie om gaat is zijn greep op de Nederlandse energiemarkt te verstevigen. Nu controleert PE al de hele keten, "van weiland tot stopcontact". En de overheid werkt met boterzachte normen wat betreft minimale afstand van de turbines tot omliggende woonhuizen. Per provincie verschillen de normen ook nog eens maar een afstand van 350 m lijkt voor de Nederlandse overheid acceptabel. Ter vergelijking: in Duitsland en Denemarken geldt een wettelijke minimum-afstand van 10 maal de tiphoogte. In dit geval zou dat dan 2800 meter moeten zijn!! Waar blijven de nationale normen toch?

LochemEnergie Cooperatie

Het is wel heel opvallend dat de woorden "mensen/omwonenden", "natuur" en "milieu" ook nergens terug te vinden zijn in de doelstelling van Coöperatie Lochem Energie, één van de twee andere ondernemingen in het Windpark Papenslagweg. Participeert voor 45% in deze joint venture. De statuten van LochemEnergie reppen daar met geen woord over. Behalve dat LochemEnergie de Lochemse burgers adviseert over energiebezuiniging etc. is zij o.a. bezig met "het stimuleren, (doen) produceren van duurzame energie in Lochem". Gezien dat laatste is het vreemd dat LochemEnergie ook belangen heeft in Zutphen, in het project IJsselwind. Een cynische grap is dat ook "het stimuleren van de sociale samenhang binnen Lochem" een doel is! Nog nooit was het buitengebied van Lochem zo verdeeld! En dat ons mooie Lochemse buitengebied daarmee naar de knoppen wordt geholpen, is voor LochemEnergie kennelijk niet van belang. Als er maar duurzame Energie wordt geproduceerd, koste wat kost.

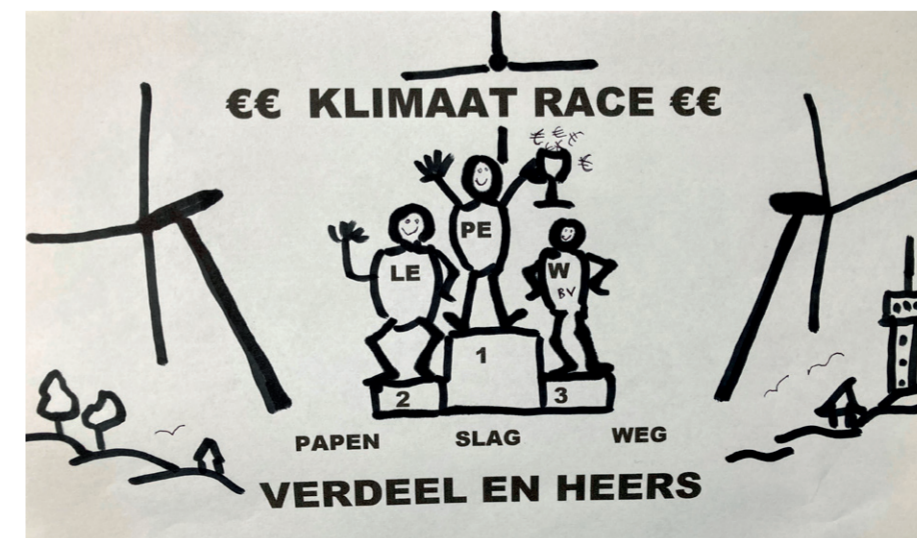
Walow BV oftewel: hoe maak ik mijn tijd als raadslid lucratief

De derde partij in dit project heet Walow BV. Directeuren zijn Gijs Martien Opdam en Herman Albert (Herbert) Langelier. Op 30 maart 2022 nam Langelier afscheid als gemeenteraadslid van Lochem. Echter, op 30 april 2021, dus een jaar eerder registreerde Langelier zijn BV, genaamd "Walow" in het Handelsregister. Walow BV heeft tot statutair doel: Productie van elektriciteit door windenergie. In de raadsvergadering van 13 december 2021, dus 8 maanden ná de inschrijving van zijn BV heeft Herbert Langelier gewoon meegestemd en ingestemd met de vaststelling RES 1.0 door de Gemeenteraad van Lochem en dus met een taakstelling van 12 MW windturbines in Lochem.

Geluidshinder, slagschaduw en RO

Het negeren en wegvagen van de Ruimtelijke Ordening (RO) waar we als bewoners onze rechten en plichten aan ontlenu, lijkt in dit proces een te makkelijk te nemen horde. Frappant is de lichtvaardigheid waarmee Pure Energie (en in het verlengde daarvan Lochem Energie) omgaat met de belangen van de omwonenden als het gaat om de beoordeling "past dit in de omgeving". De huidige bestemmingsplannen laten industriële activiteiten als mega windturbines aan de Papenslagweg en verdere omgeving, niet toe. Dat heeft een reden, daar zijn diverse waarden beschermd die niet samengaan met dergelijke activiteiten. En dat is via de Ruimtelijke Ordening in jaren ontwikkeling en democratisch proces tot stand gekomen. Kan dat nu in één veeg van tafel worden geveegd? En dat dan met een abstracte provinciale omgevingsvisie als excuus?

Ook een element in die beoordeling van "past dit in de omgeving" betreft de primaire toets op veiligheid waarbij Pure Energie wel wat steken lijkt te laten vallen. Laagvliegen zoals ballonvaart, kleine luchtvaart en straaljagers in dit gebied zijn nog steeds aan de orde. Ondergrondse kerosineleidingen worden gevaarlijk gekruist en aangetakt als PE dit windpark op het net wil aansluiten (een net dat nog jarenlang geen ruimte heeft voor de windpark productie). En de hinder die we van deze windturbines mogen verwachten is ernstiger en complexer dan de initiatiefnemers doen voorkomen. Geluidshinder is met bromtonen, trillingen en repeterend geruis meer dan alleen de decibellen op de gevel. Slagschaduw is echt ernstig hinderlijk voor wonen, werken en verblijven binnen het schaduw bereik van ook deze megaturbines. Dus een industrieel cluster moet qua veiligheids- en hinderaspecten ook een milieuzonering krijgen, die kun je pas verstandig toepassen als Den Haag eindelijk de milieunormen voor deze turbines heeft vastgesteld. Daar nu op voorsorteren en processtappen doordrukken betekent de belangen van omwonenden opzijshuiven. Dat moeten we in onze rechtstaat toch niet tolereren!?

Het (niet) informeren van omwonenden: een farce

Burgerparticipatie is tegenwoordig het toverwoord om plannen te kunnen realiseren. In het artikel in de Berkelbode van 1 februari jl staat dat de omwonenden vanaf het begin worden meegenomen, dat zij kunnen 'meedenken', 'participeren' enz. enz. Maar de omwonenden hebben pas op 23 januari jl. van de drie ondernemingen een eerste schrijven ontvangen. Het plan (zie Berkelbode 1 feb. jl.) zou zich in een pril stadium bevinden, want de initiatiefnemers willen eerst in gesprek met de omwonenden. Wat een flauwekul! Het proces is al ongeveer twee jaar bezig; meer dan anderhalf jaar geleden hebben de boeren die hun grond verhuren al een aanbod van Pure Energie gekregen en daarna de contracten ondertekend. Dit is door hen onder de pet gehouden - al dan niet uit eigen keus - waardoor er na tientallen jaren nabuurschap en vriendschap nu in de buurt vertrouwen is geschonden conflicten zijn ontstaan. Maar vooral: hoezo vanaf het begin de omwonenden meemenen? De initiatiefnemers zijn al jaren bezig en het hele plan is toch al in kannen en kruiken? Kwestie van haalbaarheidsonderzoek instellen, vergunning aanvragen en gebruik maken van het niemandsland waarin de regelgeving voor grote windmolens zich op dit moment bevindt. En klaar is kees: kassa!! 48% van de voor de gemeente Lochem benodigde energie wordt door dit windpark verkregen. Nog deze eeuw? Het overgrote deel van de opgewekte elektriciteit zal naar het lijkt verkocht worden aan het buitenland, het bestaande Nederlandse netwerk is immers al overbelast. En daar mogen wij ons buitengebied dan voor offeren.

Tot slot dit:

Ik heb persoonlijk niets tegen windmolens, maar wel tegen de keuze van locaties zoals hier in Lochem, midden in een open landschap met belangrijke natuur en veel omwonenden in de nabijheid. Daarnaast lopen er veel reëen en broeden er bijzondere vogels. Het belang van lokaal draagvlak klinkt steeds harder door bij de EU, Tweede Kamer en ook in de Provinciale Staten. Hopelijk zijn we nog op tijd om ons waardevolle Gelders open landschap te beschermen. De Provincies en de Gemeenten, ook Lochem, wachten op landelijke normen die ze willen hanteren bij aanvragen van dit soort vergunningen. Weet op wie u stemt voor de Provinciale Staten op 15 maart! En laat horen waar u staat in deze bedreiging.

Mede namens omwonenden:

Harry en Ingrid Arentsen	(600 meter)*
Aafke en Charles de Baat	(600 meter)
Bennie en Dinie Bloemen	(800 meter)
Mark en Ilse van Coeverden	(400 meter)
Henny en André Fokkema	(400 meter)
Cornelie en Harry van Gendt	(600 meter)
Arjen en Marlies de Jong	(1100 meter)
Henriette en Jaap de Jong	(1100 meter)
Coen Ligtenberg en Marcel Albach	(1100 meter)
Margriet van de Kamp en Aarnout van Gilst	(500 meter)
Henk en Toosje Onis	(400 meter)
Herman en Mia Pasman	(900 meter)
Henk en Truus Schreurs	(500 meter)
Ria Schutman	(700 meter)
Jeroen en Pauline Sligman	(500 meter)
Rik en Maria Tuller	(1100 meter)
Christiaan en Annelies Thomas	(1000 meter)
Familie Settels	(950 meter)

* = afstand woonhuis tot het initiatief windturbines windpark Papenslagweg © 2023 C.J. Thomas, auteursrecht voorbehouden

Bronnen:

Kamer van Koophandel
Jaarverslag Pure Energie Holding BV 2021
Stichting De Groene Rekenkamer
Stichting Duurzame Energieprovincie
www.hoordewindwaait.nl
www.twentevisie.nl
www.doordachterduurzaam.nl